

Regionsudvalgets udtalelse om »Barcelona-processen: En middelhavsunion — Konsekvenserne for de lokale og regionale myndigheder«

(2008/C 325/08)

REGIONSUDVALGET

- understreger betydningen af initiativet *Barcelona-processen: en Middelhavsunion*, som igen har givet denne region en prominent plads på den europæiske dagsorden og har sat en debat og overvejelser i gang, der helt er på højde med initiativets ambitiøse karakter;
- er overbevist om, at diplomatiske initiativer alene, uanset hvilken side af Middelhavet de også udgår fra, ikke vil føre til varige løsninger, så længe det lokale demokrati ikke indtager en central plads i debatten, både når det handler om at styrke dette, og når det drejer sig om at fremme det direkte samarbejde mellem regioner og byer på begge sider af Middelhavet som led i *Barcelona-processen*;
- minder om, at det territoriale plan er et forvaltningsniveau, hvor man i snævert samarbejde med de øvrige institutionelle niveauer kan formulere løsninger på globaliseringens udfordringer. De lokale og regionale myndigheder især i Europa har gradvist hævdet sig som et relevant forvaltningsniveau for formuleringen af disse løsninger;
- gentager derfor sin opfordring til, at de lokale og regionale myndigheder anerkendes som betydningsfulde partnere i *Barcelona-processen* og Euro-Middelhavssamarbejdet;
- er fast besluttet på at støtte etableringen af **en lokal og regional Euro-Middelhavsforsamling**, der skal varetage rollen som permanent platform for dialog, erfaringsudveksling og samarbejde; forsamlingen vil være sammensat af et antal medlemmer af Regionsudvalget, repræsentanter for europæiske og internationale sammenslutninger, som er engageret i Euro-Middelhavssamarbejdet, samt et tilsvarende antal repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder i de sydlige og østlige Middelhavslande; det opfordrer til, at forsamlingen anerkendes som rådgivende organ i *Barcelona-processens* fremtidige forvaltningsstruktur på linje med Den parlamentariske Euro-Middelhavsforsamling.

Hovedordfører: Isidoro GOTTARDO, kommunalbestyrelsesmedlem i Sacile

Basisdokument

Høringsanmodning fra det franske rådsformandskab af 13. juni 2008 om »Barcelona-processen: en Middelhavsunion — konsekvenserne for de lokale og regionale myndigheder« samt Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet »Barcelonaprocesen: Middelhavsunionen«

(KOM(2008) 319 endelig)

I. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Regionsudvalget

1. understreger betydningen af initiativet *Barcelona-processen: en Middelhavsunion*, som igen har givet denne region en prominent plads på den europæiske dagsorden og har sat en debat og overvejelser i gang, der helt er på højde med initiativets ambitiøse karakter; værdsætter især den pragmatiske og politiske vision i det af det franske formandskab lancerede projekt med opbakning fra 16 partnerlande i den sydlige og østlige del af Middelhavsområdet;

2. ser med tilfredshed på de succesrige resultater af visse tidligere initiativer og foranstaltninger inden for *Barcelona-processen*, men beklager, at der endnu ikke er opnået nævneværdige fremskridt på området fred, sikkerhed og menneskelig og social udvikling, og at de lokale og regionale myndigheder på ingen måde inddrages;

3. understreger, at dette nye initiativ ikke længere er rettet mod et rent mellemstatsligt samarbejde, men sigter på at stimulere dialogen mellem borger på Middelhavets tre bredder og især samarbejdet mellem de sydlige og østlige middelhavslande samtidig med, at man integrerer de lokale og regionale myndigheder i disse lande inden for rammerne af konkrete og i fællesskab vedtagne projekter, som indgår i en global strategi, der er baseret på solidaritet og borgernes behov;

4. er af den opfattelse, at en af forudsætningerne for et vellykket samarbejde mellem Euro-Middelhavslandene og en styrkelse af partnerskabet via *Barcelona-processen* er, at man slår ind på nye veje med en katalysatoreffekt for at give konkrete og for borgerne synlige resultater ved at erstatte principklæringer med håndgribelige projekter, hvilket indebærer, at de lokale og regionale myndigheder får tildelt en aktiv rolle, og der føres en aktiv og klar kommunikationspolitik;

5. påpeger, at i mange Middelhavslande er de lokale og regionale myndigheders og civilsamfundets indflydelse på den offentlige politik stadig ringe som følge af, at det lokale demokrati er svagt, og en ægte decentraliseringsproces mangler i de sydlige og østlige Middelhavslande;

6. konstaterer endvidere, at decentralisering og lokalt deltagesdemokrati ikke nødvendigvis altid går hånd i hånd. I nogle lande i og uden for Den Europæiske Union, står de lokale og regionale myndigheder sammen over for den opgave at øge vælgerdeltagelsen, fremme borgerdeltagelsen og inddrage civilsamsfundsorganisationerne i udarbejdelsen af strategier og forberedelsen af store kommunale og regionale projekter;

7. er overbevist om, at diplomatiske initiativer alene, uanset hvilken side af Middelhavet de også udgår fra, ikke vil føre til varige løsninger, så længe det lokale demokrati ikke indtager en central plads i debatten både i forbindelse med styrkelsen heraf og som led i fremme af det direkte samarbejde mellem regioner og byer på begge sider af Middelhavet inden for rammerne af *Barcelona-processen*;

8. sætter derfor også pris på erklæringen fra stats- og regeringscheferne fra Euro-Middelhavslandene, som den 13. juli i Paris erklærede, at det er væsentligt, at civilsamfundet, de lokale og regionale myndigheder og den private sektor deltager aktivt i gennemførelsen af initiativet *Barcelona-processen: en Middelhavsunion*;

9. anser det dog ikke for hensigtsmæssigt at sidestille de lokale og regionale myndigheder, som har demokratisk legitimitet, med civilsamfundet og den private sektor;

10. tilslutter sig også den konklusion, stats- og regeringscheferne i Euro-Middelhavssamarbejdet kom frem til, at man i forbindelse med denne proces skal sprede ansvaret mere, alle parter skal deltage på lige fod i forvaltningen, og der skal vælges konkrete projekter, der er mere synlige for borgerne, hvilket vil give forbindelserne mellem Middelhavets tre »bredder« en mere konkret og synlig form takket være yderligere regionale og subregionale projekter, som er til reel gavn for borgerne i regionen;

11. konstaterer, at de lokale og regionale myndigheder er rede til at berige *Barcelona-processen* ved at fremme det lokale demokrati og det decentrale samarbejde;

12. minder om de erfaringer, som de lokale myndigheder i deres lokalområde har gjort sig med gennemførelsen af EU-politikker, hvoraf de fleste kræver engagement, ressourcer og handling. Nævnes skal også de lokale og regionale myndigheders solide erfaring og ekspertise med hensyn til behandlingen og forvaltningen af spørgsmål i by- og landområder vedrørende miljø, energi, transport, civilbeskyttelse, migrationsproblemer, økonomiske udvikling og endnu flere relevante prioriteter i *Barcelona-processen* som f.eks. den interkulturelle dialog, uddannelse, den menneskelige og sociale dimension. Det beklager derfor, at de lokale og regionale myndigheder ikke forudgående er blevet hørt om udviklingsprojekterne i bilaget til konklusionerne af Paris-topmødet i betragtning af deres engagement i den fremtidige gennemførelsesfasen, og understreger nødvendigheden af, at denne mellemstatslige fremgangsmåde i fremtiden erstattes af en klar inddragelse af alle de berørte forvaltningsniveauer;

13. insisterer som gjort i tidligere udtalelser på vigtigheden af, at de lokale og regionale myndigheder inddrages ikke blot i gennemførelsesfasen, men også i hele samarbejdsprocessen lige fra udarbejdelsen af strategier, iværksættelsen af programmer og projekter til evalueringen af resultaterne. Dette gælder i særdeleshed, når det drejer sig om initiativer vedrørende områder, hvor de lokale og regionale myndigheder har udstrakte og direkte beføjelser som f.eks. byplanlægning og fysisk planlægning, forvaltning af vandressourcer, affaldshåndtering, miljøproblemer og konsekvenserne af klimaændringen på lokalt plan, udvikling af den lokale økonomi, forvaltning og nyttiggørelse af den kulturelle og historiske arv, udvikling af den lokale turisme, elementær folkesundhed samt politikker for integration og social samhørighed;

14. bifalder den nært forestående iværksættelse af det nye CIUDAD-program som led i det eksisterende europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument, der skal fremme samarbejdet om byudvikling og dialog i Middelhavsområdet; er enig i, at de prioriterede områder bør omfatte miljømæssig bæredygtighed, energieffektivitet, bæredygtig økonomisk udvikling og reduktion af sociale forskelle — områder, hvor de lokale og regionale myndigheder har vide og direkte beføjelser, og hvor de europæiske lokale og regionale myndigheder kan bidrage med deres solide erfaringer og knowhow;

15. bemærker, at de finansielle aspekter af Barcelona-processen endnu ikke er beskrevet i detaljer, og at de lokale og regionale myndigheder kan optræde som såvel politiske, tekniske og finansielle partnere i udarbejdelsen og gennemførelsen af strategier og projekter, som imødekommer såvel borgernes reelle behov som Barcelona-processens målsætninger; bemærker endvidere, at initiativet *Barcelona-processen: Middelhavsunionen* bestemt ikke ændrer noget hverken programmæssigt eller finansielt ved middelhavsdimensionen af den europæiske naboskabspolitik;

16. minder om, at det territoriale plan er et forvaltningsniveau, hvor man i snævert samarbejde med de øvrige institutionelle niveauer kan formulere løsninger på en tilpasning til globaliseringens udfordringer. De lokale og regionale myndigheder især i Europa har gradvist hævdet sig som et relevant forvaltningsniveau for formuleringen af disse løsninger;

17. gentager derfor sin opfordring til, at de lokale og regionale myndigheder anerkendes som betydningsfulde partnere i Barcelona-processen og Euro-Middelhavssamarbejdet;

18. anerkender den rolle, som de lokale og regionale nationale, europæiske og internationale myndigheder spiller i det decentrale Euro-middelhavssamarbejde samt deres erfaring,

ekspertise og lokalkendskab⁽¹⁾. Det er derfor nødvendigt at drage gensidig fordel af bestræbelserne og at samordne målsætningerne med decentrale samarbejdsprojekter med deltagerne i Euro-Middelhavspartnerskabet for at optimere resultaterne;

19. bekræfter sin støtte til den erklæring, som repræsentanterne for de lokale og regionale myndigheder i Europa og Middelhavspartnerlandene fremsatte den 23. juni 2008 under Forumet for EU's og Middelhavslandenes lokale og regionale myndigheder i Marseille;

20. tilslutter sig i denne forbindelse de lokale og regionale myndigheders og deres repræsentative organers intention om at skabe et institutionelt instrument, der udover en permanent politisk repræsentation også giver mulighed for at deltage aktivt i dette nye initiativ inden for *Barcelona-processen: Unionen for Middelhavsområdet*, som er så væsentligt for de lokale og regionale myndigheder, hvilket Regionsudvalget allerede har påpeget i sine tidligere udtalelser om dette emne;

21. sætter sig derfor som mål at skabe en Euro-Middelhavs-forsamling af regionale og lokale myndigheder bestående af et lige antal repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder i EU og i Middelhavspartnerlandene i analogi med Den parlamentariske Euro-Middelhavs-forsamling, der blev skabt for at repræsentere den parlamentariske dimension.

II. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

22. opfordrer styringsorganerne i *Barcelona-processen* til ikke blot at give de lokale og regionale myndigheder politisk anerkendelse, men også at give dem en formel og konkret rolle i Euro-Middelhavssamarbejdet og i *Barcelona-processen*;

23. tilskynder derfor til, at man i de nye arbejdsplaner betragter de lokale og regionale myndigheder som fuldgældige partnere i samarbejdsprocessen som led i relanceringen af *Barcelona-processen*;

24. insisterer på, at de lokale og regionale myndigheder fra et tidligt stadium inddrages på lige fod med centralregeringerne i udarbejdelsen af associeringsaftaler, strategidokumenter og handlingsplaner indgået mellem EU og partnerlandene i den sydlige og østlige del af Middelhavet som led i naboskabspolitikken;

⁽¹⁾ Der findes en mangfoldighed af netværk, foreninger og centre, som er involveret i undersøgelser og research om Euro-Middelhavslandene og deres samarbejde. Man bør søge at kortlægge deres arbejde, tage ved lære heraf og skabe nye initiativer på grundlag af de opnåede resultater. Som eksempel kan nævnes verdensrapporten fra United Cities and Local Governments (UCLG) om decentralisering og lokalt demokrati, hvori situationen i partnerlandene i *Barcelona-processen* beskrives.

25. tilskynder følgelig regeringerne i Euro-Middelhavslandene til at etablere procedurer for en struktureret dialog og høring af de subnationale aktører (regionale og lokale), arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet via de lokale og regionale myndigheders netværk og sammenslutninger;

26. er fast besluttet på at støtte etableringen af **en lokal og regional Euro-Middelhavsforsamling** sammensat af en række medlemmer af Regionsudvalget, repræsentanter for europæiske og internationale sammenslutninger engageret i Euro-Middelhavssamarbejdet og et tilsvarende antal repræsentanter for lokale og regionale myndigheder i de sydlige og østlige Middelhavslande, der skal varetage rollen som permanent platform for dialog, erfaringsudveksling og samarbejde og opfordrer til at anerkende forsamlingen som rådgivende organ i *Barcelona-processens* fremtidige forvaltningsstruktur i analogi med Den parlamentariske Euro-Middelhavsforsamling;

27. tilskynder Europa-Kommissionen til at afstemme denne nye fremgangsmåde efter og koordinere den med de forskellige programmer, projekter og instrumenter inden for EU-politikken ⁽²⁾ og Euro-Middelhavssamarbejdet ⁽³⁾ for at bygge videre på de indvundne erfaringer, indgå dobbeltarbejde og skabe synergieffekter;

28. foreslår, at man undersøger muligheden for at tilpasse de nuværende støtteinstrumenter til forholdene i Middelhavsområdet; det vil især være ensbetydende med en politik for økonomisk og social samhørighed, som sikrer en territorial dimension i samarbejdet mellem de lokale og regionale myndigheder i EU og i Middelhavspartnerlandene;

29. opfordrer forvaltningsorganerne i Barcelona-processen til at benytte denne relanceringsproces til at sætte yderligere skub i lokalstyrereformen og decentraliseringen i visse lande i

den sydlige og østlige del af Middelhavet og at påbegynde decentraliseringsprocessen i andre;

30. foreslår således, at man prioriterer en strategi til styrkelse af de lokale og regionale myndigheders institutionelle position og udarbejdelsen af administrative moderniseringsprogrammer og undervisningsprojekter møntet på lokalstyrepersonalets behov;

31. er overbevist om, at hvis man tillægger de lokale og regionale myndigheder større ansvar vil dette bidrage til skabelsen af en forvaltning på flere niveauer, hvori forskellige institutionelle niveauer inddrages i beslutningsprocessen om udformningen, gennemførelsen og evalueringen af den offentlige politik i almindelighed og politikken til fremme af landets udvikling i særdeleshed;

32. foreslår, at man til gennemførelsen af projekter benytter sig af de lokale menneskelige, tekniske og akademiske ressourcer, og at man også inddrager den øvrige befolkning mest muligt, således at disse føler sig medansvarlige for samarbejdet og de deraf følgende projekter;

33. er sluttelig af den opfattelse, at dynamikken i Barcelona-processen giver alle aktører på alle niveauer (centrale og decentrale myndigheder, lokale og regionale myndigheder, civilsamfundet ...) mulighed for at få ny viden, at etablere nye kontakter, at lære hinanden bedre at kende og få ny indsigt i tilgangen til udvikling og lokalt demokrati;

34. pålægger sin formand at forelægge nærværende udtalelse for det franske EU-formandskab, medformændene for Middelhavsunionen, Kommissionen, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, den Parlamentariske Forsamling for Euro-Middelhavsområdet samt statscheferne i de sydlige og østlige Middelhavslande.

Bruxelles, den 9. oktober 2008

Luc VAN DEN BRANDE

Formand for
Regionsudvalget

⁽²⁾ Som f.eks. fonde til fremme af det interregionale samarbejde og politikken til forberedelse af kandidatlandenes tiltrædelse bl.a. Kroatien og Tyrkiet.

⁽³⁾ F.eks. den europæiske naboskabspolitik, EU-programmer som Erasmus Mundus eller rammeprogrammet for forskning og udvikling samt 5+5-dialogen mellem EU-medlemsstaterne i Middelhavsområdet og Maghreb-landene.